

Samen kunnen we meer

Beschermen wat van waarde is,
versterken wat nodig is.

Verkiezingsprogramma CDA Wijchen | maart 2026

Voorwoord

CDA Wijchen

Beste inwoners,

De komende jaren staan we voor grote uitdagingen én mooie kansen. Wijchen en haar kernen groeien. Dat vraagt om visie en samenwerking. Als CDA geloven we in een gemeente waar iedereen mee kan doen, waar we omzien naar elkaar en bouwen aan een toekomst die sociaal, veilig en duurzaam is.

De afgelopen periode hebben we samen veel bereikt: van het versterken van onze wijken en kernen en het realiseren van woningbouw tot het verduurzamen van scholen en het ondersteunen van verenigingen en mantelzorgers. Maar er is meer te doen. We willen versnellen in woningbouw en aandacht voor leefbaarheid, gezondheid, sport, cultuur en een sterke lokale economie.

Samen met u werken we aan een sterke gemeente, die klaar is voor de toekomst. Want samen kunnen we meer!

Bea Schouten

Lijsttrekker CDA Wijchen

Bea Schouten **Nr. 1**

“Wij denken vanuit het midden. Wij denken vanuit de samenleving en het algemeen belang. ‘Samen kunnen we meer’ is ons motto.”

Hier staat het CDA Wijchen voor:

- 1 Omzien naar elkaar (solidariteit)
- 2 Iedereen draagt een steentje bij (gespreide verantwoordelijkheid)
- 3 Een goed leven nu en later (rentmeesterschap)
- 4 Betrouwbare, begrijpelijke en uitvoerbare spelregels (publieke gerechtigheid)

Dit zijn onze thema's voor 2026-2030:

1 <u>Wonen, leefomgeving en leefbaarheid</u>	3
2 <u>Veiligheid en Verkeer</u>	5
3 <u>Omzien naar elkaar</u>	7
4 <u>Economie en Arbeidsmarkt</u>	9
5 <u>Energie en Duurzaamheid</u>	11
6 <u>Wijchen in balans – Groei en goed bestuur</u>	14

1. Wonen, leefomgeving en leefbaarheid

Nu en later, wonen in Wijchen en haar kernen

Dit is wat we vinden:

Wonen is veel meer dan een dak boven je hoofd. Landelijk is 27 procent van de thuiswonende jongeren op zoek naar een woning. Ook in Wijchen herkennen we dit. En wat in Wijchen daarbovenop geldt is dat de huizenprijzen zeer sterk zijn gestegen. Dit maakt dat jongeren in Wijchen nog moeilijker aan een koophuis kunnen komen. En daarnaast, betaalbare huurwoningen zijn schaars. Anderzijds wonen er veel ouderen in hun grote gezinswoning omdat er geen kleinere woning beschikbaar is of omdat ze opzien tegen een verhuizing.

Wijchen en de regio staat dus voor een grote woningbouwopgave, vooral om voldoende sociale en middenhuur woningen te realiseren. We vinden dat er in de kernen meer gebouwd moet worden dan de afgelopen vier jaar is gebeurd. De afgelopen jaren is veel in gang gezet: verschillende Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) projecten zijn gestart. Wijchen-West krijgt 1.300 woningen, het Kraanvogelterrein is getransformeerd tot een duurzame woonwijk en de bouw van Tussen Kasteel en Wijchens Meer (TKWM) in het centrum is in volle gang.

Marlien Joosse Nr. 5

“Woningbouw is dé uitdaging voor de komende jaren zowel in Wijchen als onze dorpen. Dit is en blijft een absoluut speerpunt voor ons.”

Juist in de kleine kernen is uitbreiden belangrijk om de leefbaarheid te behouden. Wij blijven voorstander van de KPI-regeling (kleinschalige particuliere initiatieven), waarbij minimaal twee woningen, ook in de buitengebieden mogelijk moet zijn. Daarnaast pleiten wij voor diverse woonvormen, zoals knarrenhofjes, levensloopbestendige woningen en combinaties van wonen en zorg. Wonen moet aansluiten bij de levensfase, de zorgbehoefte en de sociale context van mensen.

Dit hebben we bereikt:

- Wijchen-West: stedenbouwkundig plan vastgesteld, met aandacht voor groen, water, mobiliteit en diverse woonvormen. Op initiatief van CDA Wijchen is een voorstel aangenomen om de hoogbouw nabij Kraaijenberg te verplaatsen naar een locatie binnen het plan die beter past bij de omgeving, zodat het dorpse karakter behouden blijft.
- Meerdere aangenomen voorstellen over behoud van groen: CDA Wijchen heeft zich ingezet voor voldoende groen in nieuwe wijken, zoals in Wijchen-West.
- Herziening beleid kleinschalige woningbouw initiatieven: CDA Wijchen pleit voor meer mogelijkheden voor kleinschalige woningbouw.
- Kunst en leefbaarheid: Met het CDA-voorstel “Kunst onder Spanning” is het mogelijk gemaakt om transformatorhuisjes te verfraaien met kunst, wat bijdraagt aan een prettige en veilige leefomgeving.

Dit willen wij:

- Woningbouw met kwaliteit: bouwen in balans met natuur, infrastructuur en voorzieningen. Wij willen leefbare wijken met ruimte voor ontmoeting. Daarom willen we investeren in buurtpleinen, groen, (inclusieve) speelplekken en gemeenschappelijke voorzieningen.

Karin Hoogteijling Nr. 3

"We blijven ons inzetten voor een leefbare en veilige woonomgeving."

- Meer bouwen in de kleine kernen en daarbij aansluiten bij de schaal en sfeer. Dit bij voorkeur aan de randen van de kernen.
- Maatwerk via regeling (en) voor kleinschalige woningbouw en meer ruimte voor initiatieven met minimaal twee woningen
- Ontplooien van voorlichting en andere activiteiten om de doorstroming van ouderen op de woningmarkt te bevorderen. Doorstroomadviseurs en verhuiscoaches zijn daarbij een goed middel.
- Makkelijker maken van splitsen van woningen en optoppen van woningen om meer huishoudens te huisvesten.
- Wij willen dat de gemeente voorkomt dat belangrijke locaties jarenlang stil blijven liggen. Tijdige besluitvorming en regie zijn noodzakelijk, we pleiten voor verkorte en eenvoudige procedures.
- Diversiteit in woonvormen en bouwen voor doelgroepen: meer woningen voor senioren, eenpersoonshuishoudens, knarrenhofjes, zorgwoningen, starterswoningen voor jongeren en woonconcepten waar meerdere generaties samen kunnen wonen.

"Woningbouw is dé uitdaging voor de komende jaren zowel in Wijchen als onze dorpen."

- Woonvisie voor centrum, met aandacht voor sfeer en uitstraling. Op welke wijze kan met respect voor de dorpse uitstraling meer ruimte komen voor woningen?
- Duidelijke eisen aan participatie van inwoners: bewoners moeten mee kunnen denken over de inrichting van hun wijk en de leefomgeving waarbij solidariteit met de woningzoekenden het uitgangspunt is. Het belang van woningzoekenden weegt voor ons zwaar mee.
- Onderzoek naar de mogelijkheden van een leegstandsheffing; het kan niet zo zijn dat panden langdurig leeg blijven staan.
- Verkorten doorlooptijd vergunningsverlening voor woningbouw.

2. Veiligheid en Verkeer

Duidelijke spelregels

Dit is wat we vinden:

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor prettig wonen, werken en leven in Wijchen. Of het nu gaat om verkeersveiligheid, leefbaarheid in de wijk, of het vertrouwen dat de gemeente overlast en criminaliteit daadkrachtig aanpakt: inwoners moeten kunnen rekenen op een betrouwbare overheid. En iedereen moet veilig over straat kunnen gaan. De afgelopen jaren heeft het CDA Wijchen zich sterk gemaakt voor een duidelijke koers, waarbij veiligheid en leefbaarheid altijd voorop staan.

Wij vinden dat de gemeente niet alleen moet reageren, maar vooral moet voorkomen. Dat betekent investeren in verkeersveiligheid, heldere afspraken over vergunningen en handhaving daarvan en het aanpakken van overlast en criminele activiteiten. De stem van inwoners is daarbij belangrijk: wat leeft er in de wijk of het dorp, waar zijn zorgen en waar liggen kansen voor verbetering?

Dit hebben we bereikt:

- Verkeersveiligheid als prioriteit: Dankzij een aangenomen voorstel van CDA Wijchen is verkeersveiligheid een expliciete randvoorwaarde geworden bij de uitwerking van stedenbouwkundige plannen, zoals in Wijchen-West. Dit betekent dat verkeersafwikkeling, veilige oversteekplaatsen en duidelijke routes vanaf het begin worden meegenomen in de planvorming.
- Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH)-beleid met focus op veiligheid en leefbaarheid: Twee voorstellen van het CDA zijn aangenomen die ervoor zorgen dat VTH-beleid in Wijchen gericht is op het aanpakken van overlast, het naleven van afspraken en het vergroten van het veiligheidsgevoel. Dit geldt voor bedrijventerreinen, het buitengebied én woonwijken.
- Samenwerking en draagvlak: Door CDA Wijchen is geregeld dat de gemeenteraad en inwoners actief betrokken blijven bij het opstellen en evalueren van het VTH-beleid. Zo blijft het beleid aansluiten bij wat er leeft in de samenleving.

- Aanpak van overlast: Er is extra aandacht gekomen voor het tegengaan van vuurwerkoverlast, geluidsoverlast bij evenementen en het naleven van afspraken uit vergunningen en bestemmingsplannen.

Rob van Gemert Nr. 6

“Iedereen moet zich thuis, op straat en online veilig kunnen voelen.”

Dit willen wij:

- Waarden en normen (fatsoen en respect voor elkaar) vormen voor ons de basis van ons handelen. Elkaar aanspreken op gedrag moet vanzelfsprekend zijn.
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving verder versterken: De gemeente blijft stevig inzetten op snelle vergunningverlening, adequaat toezicht en handhaving, met de nadruk op veiligheid, aanpakken van overlast en het nakomen van afspraken. Afspraak is afspraak.
- Verkeersveiligheid structureel verbeteren: inzetten voor veilige schoolroutes en overzichtelijke kruispunten. Beperken van de risico's van rotondes met dubbele

fietspaden. Nieuwe plannen worden altijd getoetst op verkeersveiligheid.

- Inwoners centraal: inwoners actief betrekken bij het signaleren van knelpunten en het ontwikkelen van oplossingen.
- Voorkomen van huiselijk geweld en geweld tegen vrouwen: inzetten op vroegsignalering, samenwerking met hulpverleners en laagdrempelige toegang tot ondersteuning. Geweld in huiselijke kring moet actief worden bestreden.
- Aanpak van criminele activiteiten: Extra aandacht voor bedrijventerreinen en het buitengebied, waar ondermijning en illegale activiteiten worden aangepakt.
- Een stevige aanpak van drugsoverlast en drugscriminaliteit
- Extra aandacht voor digitale veiligheid. Voornamelijk inzetten op preventie en informatievoorziening voor onze inwoners.
- Afvaldumping is ons een doorn in het oog. Verdere verloedering tegengaan door voorlichting, handhaving en waar nodig bijplaatsen van centrale afvalcontainers in de wijken.

Björn Derksen Nr. 10

“Wij zetten ons in voor veilige schoolroutes en overzichtelijke kruispunten.”

3. Omzien naar elkaar

De samenleving voorop

Dit is wat we vinden:

Wij geloven in een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Een sterke en fatsoenlijke gemeenschap ontstaat als mensen naar elkaar omzien. Het CDA Wijchen wil dat iedereen, ongeacht leeftijd, inkomen, beperking of achtergrond, toegang heeft tot voorzieningen en kansen. Dat vraagt om sociaal beleid dat dichtbij, begrijpelijk en toegankelijk is.

De gemeente moet zorgen voor een voor iedereen goed toegankelijke omgeving – zoals gebouwen, bushaltes en speeltuinen – én voor begrijpelijke communicatie en dienstverlening. Meedoen is niet vanzelfsprekend voor iedereen. Kwetsbare ouderen, inwoners met een beperking, mensen met een migratieachtergrond en jongeren die moeite hebben zich staande te houden, verdienen extra aandacht. Daarom zetten we in op mantelzorgondersteuning, snelle toegang tot WMO en jeugdvoorzieningen en versterking van mentale gezondheid via sociale teams en welzijnswerk.

Annemarie Gooiker Nr. 4

“Wij staan voor verbinding en solidariteit met kwetsbare mensen in onze samenleving.”

De gemeente moet niet alleen faciliteren, maar ook regie nemen. Dat gebeurt al via het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), met initiatieven zoals beweegproeverijen, groene schoolpleinen en vergeet-me-niet-paden. Deze projecten dragen bij aan een gezonde, verbonden samenleving. Preventie is

daarbij cruciaal: door vroeg in te zetten op mentale veerkracht, gezonde leefstijl en sociale cohesie voorkomen we grotere problemen later. Het CDA Wijchen hecht sterk aan leefbare wijken. Met gebiedscoördinatoren en gerichte inzet in kwetsbare wijken versterken we de positie van inwoners en bouwen we aan een veerkrachtige gemeenschap.

Dit hebben we bereikt:

- We ondersteunen;
 - de uitvoering van het GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord)-akkoord met tientallen initiatieven voor gezondheid en welzijn.
 - sport en bewegen: via het lokaal sportakkoord en via rijkssubsidies zijn buurtsportcoaches ingezet en laagdrempelige sportactiviteiten ondersteund.
 - versterking van mentale gezondheid, met speciale aandacht voor jongeren en ouderen.
 - initiatieven voor dementievriendelijke wijken.
- Voorstel ingediend en aangenomen voor aanleg ‘Vergeet-me-niet-routes’ voor mensen met dementie. Zodat zij de weg van huis naar voorzieningen terug kunnen vinden.
- Op initiatief van CDA Wijchen wordt een speelbos voorbereid en naar verwachting gerealiseerd in 2026. Dit wordt een plek waar kinderen buiten vrijuit kunnen spelen en een ontmoetingsplek voor gezinnen en ouderen.
- Wij brengen omzien naar elkaar in de praktijk met onze jaarlijkse actie ‘heel Wijchen bakt’. Daarmee bereiken we mensen die eenzaam zijn en een hart onder de riem nodig hebben.
- Op initiatief van CDA Wijchen is samenwerking gezocht met Stichting Vincentius. Zo is in november 2022 een voorstel aangenomen om de actie van de

Voedselbank en Stichting Vincentius Wijchen te ondersteunen. Verder is in 2025 het CDA voorstel aangenomen voor financiële ondersteuning voor het verstrekken van noodpakketten aan minima.

- CDA Wijchen heeft zich mede uitgesproken voor het aanstellen van de cultuurcoach en verenigingsondersteuning. Deze functies zijn nodig voor het ondersteunen van onder andere amateurkunst, muziekverenigingen en lokale initiatieven.

Dit willen wij:

- Preventie als uitgangspunt: Wij zetten in op gezonde voeding, mentale veerkracht en sociale verbondenheid. Om de groei van fastfoodlocaties te beperken, willen we dit reguleren via de APV (Algemene Plaatselijke Verordening), met name in het centrum en kwetsbare wijken.
- Vitale verenigingen versterken: Wijchen kent krachtige voorbeelden van samenwerking, zoals Verbonden Door Sport (VDS'25), waarbij de voormalige sportverenigingen van Schaarweide waar tennis, voetbal en korfbal in Bergharen, Hernen en Leur nu samen optrekken. Wij ondersteunen verenigingen actief bij vrijwilligersbeleid en preventie.
- Zorg voor ouderen: Wijchen ontwikkelt zich verder als dementievriendelijke gemeente. We investeren in veilige woonomgevingen, het Odensehuis, respijtzorg (zodat mantelzorgers even op adem kunnen komen) en

laagdrempelige beweegactiviteiten voor ouderen. Verder hechten we veel waarde aan aandacht voor mantelzorgers door o.a. mantelzorgwaardering, spreekuur voor mantelzorgers en mogelijkheden voor respijtzorg.

- Armoede en bestaanszekerheid: samen met Schuldhulpmaatje, Stichting Vincentius Wijchen en de Voedselbank helpen we inwoners hun financiën op orde te krijgen. We zetten in op maatwerk en vertrouwen.

Wij hechten veel waarde aan de bereikbaarheid van sport en bewegen voor iedereen. We bereiden ons voor op de groei van het aantal inwoners en onderzoeken de capaciteit en de behoefte van sportaccommodaties. Daarbij kijken we ook naar de vraag of er meer kunstgrasvelden nodig zijn. Sporten wordt bevorderd, ook voor mensen met een beperking. Elk kind moet kunnen sporten en een zwemdiploma kunnen halen. We zijn positief over de plannen voor het nieuwe sportcomplex aan de Havenweg voor AWC, Alverna, AVW en Grootven. Verder kijken we uit naar de plannen voor een overdekte atletiekhal, mits er een haalbare businesscase is willen we dit gaan uitvoeren.

- Cultuur bevordert welzijn en gezondheid en draagt bij aan een prettige leefomgeving. Daarom blijven investeren op cultuur in onze samenleving, de cultuur coach en verenigingsondersteuning in stand houden en bij groei van inwoners ook ruimte voor groei van culturele voorzieningen.

Patrick Wanders Nr. 7

“Wij ondersteunen verenigingen actief bij vrijwilligersbeleid en preventie.”

4. Economie, arbeidsmarkt en toerisme.

Dit is wat we vinden:

Een sterke lokale economie is de basis voor werk en leefbaarheid. Ondernemers zorgen voor innovatie, levendigheid en maatschappelijke betrokkenheid. Agrariërs produceren ons voedsel en tegelijk dragen zij verantwoordelijkheid voor natuur en milieu. Het CDA Wijchen staat pal achter het lokale MKB, ZZP'ers en onze agrariërs: zij verdienen ruimte, vertrouwen en een gemeente die hen betreft en meedenkt. Het CDA heeft van oudsher goede contacten met de agrarische sector. Agrariërs verdienen perspectief: hoe is de agrarische structuur nu en waar willen we naar toe met alle opgaven die ruimte vragen. Dit vergt visie van de gemeente. Wijchen moet zich profileren als aantrekkelijke vestigingslocatie, met focus op kansrijke en arbeidsintensieve sectoren. Daarbij zoeken we samenwerking met zowel de Groene Metropoolregio als Brabantse gemeenten die aan Wijchen grenzen.

De arbeidsmarkt vraagt om actie: krapte en mismatches vereisen scholing, re-integratie en benutting van lokaal talent. Snelle integratie van statushouders hoort daarbij. Initiatieven zoals het Technoforum laten zien hoe samenwerking tussen onderwijs en ondernemers economische groei stimuleert.

Het centrum moet naast een winkelgebied ook een plek zijn voor wonen, ontmoeting, groen, en cultuur. Het behoud van een gevarieerd winkelaanbod in ons centrum vinden wij erg belangrijk. Wijkwinkelcentra blijven gericht op dagelijkse voorzieningen voor de eigen wijk. Samenwerking tussen ondernemers, bewoners en maatschappelijke partners is cruciaal om Wijchen aantrekkelijk en toekomstbestendig te houden.

Dit hebben we bereikt:

- Een sterk centrum. CDA Wijchen heeft ervoor gezorgd dat parkeerplaatsen in het centrum met het project TKWM behouden blijven en de parkeerplaatsen bij het Europaplein tijdens de bouw tijdelijk zijn voorzien in de kasteeltuin. Dit is cruciaal voor het voortbestaan van het centrum als geheel.
- Inzet voor blijvend gratis parkeren.
- Initiatieven voor vergroening van het centrum, zoals geveltuintjes en groenperken, zijn gerealiseerd.
- Via een motie aandacht gevraagd voor de toepassingsmogelijkheden van AI in de gemeente.

Hans Bijmans | Nr. 2

“We moeten zorgen voor een goede bereikbaarheid.”

Dit willen wij:

Algemeen

- Dat Wijchen zich verder profileert als aantrekkelijke vestigingslocatie voor bedrijven en ondernemers, met focus op kansrijke en arbeidsintensieve sectoren.
- Snelle integratie van statushouders en versnellen van hun deelname aan de arbeidsmarkt.
- Versterken van de samenwerking met Brabantse grensgemeenten en gezamenlijk optrekken bij economische en infrastructurele ontwikkelingen, zoals de verbreding van de A50, verdubbeling van de spoorcapaciteit bij de Maasbrug Ravenstein en kansen voor toerisme en recreatie langs de Maas.
- Ondersteunen van Wijchen Watersport dat met de Blauwe Vlag als raamwerk schone jachthavens en schoon water nastreeft.
- Ondermijning tegengaan door extra betrouwbaarheidsonderzoeken (zoals

Bibob controles. Dat is een controle om te zien of bedrijven en vergunning aanvragers betrouwbaar zijn). De Bibob toets uitbreiden naar risicosectoren zoals bijvoorbeeld zorg, autohandel en verhuur van woonruimte voor arbeidsmigranten.

- In deze lastige tijd van netcongestie (dit is overbelasting van het elektriciteitsnetwerk) zorgdragen voor up-to-date informatie voor de ondernemers.

Jan Peters Sengers Nr. 9

“We gaan voor een levendig en bruisend centrum.”

Centrum Wijchen

- Actualiseren van de centrumvisie, detailhandelsvisie en vaststelling van horecavisie en evenementenvisie, in samenspraak met alle betrokken stakeholders. We willen een visie ontwikkelen op strategische locaties binnen het centrum zoals bijvoorbeeld toekomst kasteeltuin, Sterrebosch bos, gebied nabij de villa aan de oude Klapstraat.
- Wij staan voor een aantrekkelijk en levendig centrum. Met toevoeging van activiteiten voor jongeren, zoals bijvoorbeeld een poolcafé of jeu de boules café. Daarvoor is optimale samenwerking gewenst met het Centrum Management Wijchen (CMW).
- Mobiliteit en bereikbaarheid optimaliseren, inclusief bespoediging van het digitale parkeergeleidingssysteem voor autoverkeer.
- Behoud van gratis parkeren en uitbreiding van de blauwe parkeerzone.
- Aanpak van afvalproblematiek die centrumgebruikers, ondernemers en bewoners nu ervaren door stimuleren van gedragsverandering en innovatieve oplossingen.
- Uitbreiding van groen in het centrum (zoals geveltuintjes en groenperken).

- Uitbreiding van bewaakte fietsenstallingen (met langere openingstijden).
- Aanpak van fietsoverlast (E/fat-bikes) door meer toezicht en snelheidsbeperkingen.

Bedrijventerreinen

- Aandacht voor verkeer remmende maatregelen en veilige wandelmogelijkheden.
- Aanleg parkeerterrein voor vrachtwagens in Bijsterhuizen.
- De aanleg van een rotonde Randweg Noord /Schoenaker om de doorstroming van verkeer te verbeteren.
- Initiatieven om te komen tot een definitieve toekomst voor het MaWi/ Derks-terrein.
- Aanpak van de verkeersproblematiek op het Palkerplein en verbeteren kruising Einsteinstraat en Bijsterhuizen 30e straat.
- Aanpak file A50/A326.
- Snelle ontwikkeling van Bijsterhuizen-West, ook mogelijkheden voor herplaatsing lokale ondernemingen en geen uitbreiding met de grootste logistieke bedrijven.

Toerisme

- Ruimte voor een of meerdere klompenpaden.
- Evaluatie van het Toeristisch Informatiepunt en waar nodig versterking van de toeristische informatie via WijchenIS.
- Samenwerking in de Maasstreek via de veerpontjes waar onze Gemeente ook aan bijdraagt. Denk aan grensoverschrijdende initiatieven (zoals de aanleg van toeristische routes via het nieuwe De Lymen gebied. De Lymen is het uiterwaarde gebied nabij Batenburg).
- Ruimte om een strand te ontwikkelen bij Niftrik /de Loonse Waard.

5. Energie en duurzaamheid

Dit is wat we vinden:

CDA Wijchen hecht veel waarde aan duurzaam omgaan met onze wereld. Uiteindelijk moeten we deze wereld weer doorgeven aan een volgende generatie. Verduurzaming is nodig. Wij willen dat deze opgave behapbaar is voor onze inwoners. Daarmee bedoelen we begrijpelijk, uitvoerbaar, geleidelijk en betaalbaar. Wij willen zoveel mogelijk onze inwoners betrekken bij de veranderingen die van ons gevraagd worden. Samenwerking, participatie, solidariteit en eigenaarschap zijn voor ons daarbij sleutelwoorden.

Daarom zetten wij in op realistische doelstellingen. We streven naar draagvlak. CDA Wijchen volgt de landelijke klimaat doelstellingen: 55% minder CO₂ uitstoot in 2030 en geen CO₂ uitstoot meer in 2050. Daarvoor is voldoende opwek van duurzame energie nodig, ook in onze gemeente. Tweede doel is geen aardgasgebruik meer in 2050. Daarvoor is een alternatieve warmtebron nodig. Duurzaamheid is ook je spullen hergebruiken. We willen een volledig circulaire economie in 2050 en in 2030 50% circulaire materialen in de bouw en grond-, wegen- en waterbouw en in de gemeentelijke organisatie. Het behalen van duurzaamheidsdoelen mag de gemeente ook geld kosten.

Dit hebben we bereikt:

Op dit thema heeft onze wethouder Bea Schouten veel gedaan. De CDA raadsleden hebben nog extra aandacht gevraagd voor circulariteit en de inzet van energie coaches, aandacht voor zonnepanelen op bedrijfsdaken en het nut van technieken als thuisbatterijen en doelmatig inzetten van leges voor duurzaamheid. Concreet is er de afgelopen periode het volgende bereikt:

- Een eigen lokale energiestrategie vastgesteld.
- Een huis-aan-huis aanpak ontwikkeld voor isolatieadvies voor inwoners.

Mari van Wanroij Nr. 8

“CDA Wijchen hecht veel waarde aan duurzaam omgaan met onze wereld.”

- Meer energiecoaches die onze inwoners ondersteunen met energie tips in en rond het huis.
- Voor hulp en advies voor het verduurzamen van een woning of bedrijfspand is er een energieloket voor inwoners en een zakelijk energieloket voor bedrijven geopend.
- Veel aandacht voor netcongestie. Helaas kan de gemeente hier weinig aan doen. Wel wordt op Bijsterhuizen geprobeerd om lokale energie afspraken te maken, zodat bedrijven meer mogelijkheden krijgen,
- Er komen drie windmolens bij Bijsterhuizen en een zonnepark op Bankhoef.
- Een visie ontwikkeld op zon- en windenergie in Wijchen: er zijn drie mogelijke locaties in beeld gebracht waar eventueel extra windenergie kan komen. Dit staat in relatie met het hoogspanningsstation (zie kader).
- Een warmteplan gemaakt en er wordt onderzocht of een warmtenet voor Wijchen Noord met warmte vanaf de ARN haalbaar is. Daarmee maakt Wijchen een enorme stap in de verduurzaming door huizen van het gas af halen.

- De gemeente werkt aan haar eigen uitstoot, heeft een CO₂ prestatie certificaat en heeft van al haar gemeentelijke gebouwen in beeld wanneer ze verduurzaamd worden.
- De school in Wijchen-West en het Mozaïek worden volledig duurzaam gebouwd en gerenoveerd.
- Een klimaataanpak is ontwikkeld gericht op inwoners die hun tuin vergroenen: Een groener Wijchen. Daarbij zijn veel planten en regentonnen uitgedeeld.
- Vergroening in de wijken en in het centrum: kleine tuintjes in wijken en geveltuintjes in het centrum.
- Voorstel van CDA Wijchen is aangenomen om de legesopbrengsten van de komst van het hoogspanningsstation in te zetten voor de directe omgeving van Niftrik, Hernen en Batenburg en om meer capaciteit vrij te spelen voor het versnellen van woningbouwprojecten.
- Aandacht gevraagd voor de naleving van de afspraken rondom zonnepark Kampbroek en daarvoor schriftelijke vragen gesteld.

Komst hoogspanningsstation

Vanwege landelijk belang en enorme energiebehoefte van Brainport Eindhoven is landelijk besloten dat er een hoogspanningsstation in Wijchen komt met een totale omvang van 31 ha inclusief een groene inpassing eromheen. Dat is een 'dorp' erbij en zal grote impact hebben op het gebied ten westen van de A50 in het open gebied. De beoogde locatie is naar verwachting bekend in 2026. De Wijchense politiek kan en gaat dit niet tegenhouden. Het CDA Wijchen zet zich daarom in voor wat wel kan: de impact zo klein mogelijk houden en kijken of we kunnen profiteren van het hoogspanningsstation.

Door de grote impact heeft onze wethouder Bea Schouten de markt uitvraag voor windenergie gepauzeerd. Ook wil het CDA Wijchen dat er passende afspraken met de buurt gemaakt worden en streven we naar maximale (financiële) compensatie. De bouw van het hoogspanningsstation brengt ook inkomsten met zich mee, die willen wij direct inzetten in Niftrik en Batenburg.

Dit willen wij:

- Vasthouden van water en bestrijden van hittestress door het verder voortzetten van de vergroening met extra aandacht voor inwoners initiatieven, buurttuinen en groene schoolpleinen.
- Vergroening van bedrijventerreinen.
- In principe ruimte voor één extra windpark met drie windturbines in Wijchen. Definitieve afweging en locatiekeuze volgt wanneer de impact van het hoogspanningsstation duidelijk is en de gemeente een plan heeft neergelegd voor de verdere ontwikkeling van Wijchen. De ruimtelijke impact van zon- en wind initiatieven is groot, en de ruimtelijke impact van het hoogspanningsstation nog groter. Dat vergt zorgvuldige afweging om alle andere belangrijke zaken in Wijchen ook ruimte te geven: wonen, leefbaarheid, groen, ruimte voor ontspanning en ruimte voor de agrarische sector en bedrijven.
- Zonne-energie vooral op daken. Landbouwgrond en natuurgebieden worden ontzien.
- Om huizen van het gas af te kunnen halen wordt ingezet op een warmtenet in Wijchen Noord als serieuze kans zowel voor inwoners als voor de verduurzaming. We gaan pas over tot uitvoering als er voldoende zekerheid is over de haalbaarheid, betaalbaarheid voor onze inwoners en meerwaarde.
- Energie ondersteuning;
 - van inwoners door de energiecoaches en isolatieadvies. We leveren een bijdrage aan vermindering van energie armoede, door advisering en financiële ondersteuning.
 - Van bedrijven en VvE's via het energieloket.
 - Van eigenaren van monumenten door advies en een subsidieregeling.
- Slimme openbare verlichting waardoor energie bespaard wordt, zonder dat dit ten koste gaat van de leefbaarheid en veiligheid in de wijken en kernen.
- Stimuleren van circulariteit door bijvoorbeeld hergebruik oude bouwmaterialen, aandacht voor tweedehands kleding en omarmen van repair cafés.

“CDA Wijchen zet in op realistische doelstellingen.”

6. Wijchen in balans

Groei en goed bestuur

Dit is wat we vinden:

Wijchen staat aan de vooravond van een belangrijke ontwikkeling: de groei naar 45.000 - 50.000 inwoners. Het koersdocument 'De kracht van Wijchen' ofwel strategisch Kompas 2035 is een belangrijke basis voor deze periode. Om de inwonersgroei op te vangen zijn extra woningen nodig en moeten voorzieningen op peil gehouden worden of worden uitgebreid. Ook moeten we ons voorbereiden op de verwachte verdere vergrijzing. Tegelijkertijd willen we het dorpse karakter van Wijchen behouden: groen, verbonden en leefbaar.

Groei vraagt om visie. Waar gaan mensen wonen en wat vraagt dat voor soort woningen? Waar gaan mensen werken, recreëren, naar school en sporten? Hoe houden we Wijchen bereikbaar, aantrekkelijk en sociaal? Het CDA Wijchen vindt dat de gemeente hierin een regierol moet nemen: niet alleen faciliteren, maar actief sturen, verbinden en aanjagen. Wij willen bouwen aan een Wijchen dat klaar is voor de toekomst ook waar het gaat om ruimte voor ontmoeting, natuur en ontspanning. Groei is een middel om een sterke, sociale en duurzame gemeente te kunnen blijven.

Een betrouwbare overheid is transparant, financieel gezond en dichtbij haar inwoners. CDA Wijchen staat voor een gezonde begroting en zorgvuldig omgaan met de beschikbare middelen. Investeren in voorzieningen blijft belangrijk. OZB verhoging (beperkt) is bespreekbaar mits het leidt tot een beter voorzieningenniveau. Het CDA Wijchen staat voor een sterke gemeente die ook verantwoordelijkheid neemt in de regio. Wij geloven in samenwerking. Wijchen is bestuurlijk en financieel sterk genoeg om zelfstandig te blijven, maar ziet ook dat een grotere organisatie helpt bij het vasthouden van kwalitatief goed personeel dat onze inwoners goed kan bedienen. CDA Wijchen wil een betrouwbare partner zijn in de regio.

Dit hebben we bereikt:

- Via een motie aandacht gevraagd voor de beeld kwaliteit bij verdichting (dit is meer bebouwing binnen de bebouwde kom) en bij uitbreidingswijken.
- Via schriftelijke vragen aandacht gevraagd voor groene subsidies om de omgeving groen te houden.
- Betrekken van omwonenden bij dossiers waar discussie is: bijvoorbeeld het AZC, de camping Alverna en de verlichting in de Woezik.

Dit willen wij:

- Voorzieningen mee laten groeien: onderwijs, sport, cultuur en zorg moeten gelijke tred houden met het aantal inwoners. Wij pleiten voor een toekomstgerichte visie op scholen, sportaccommodaties en culturele centra.
- Ruimte voor recreatie en natuur: nieuwe inwoners moeten ook kunnen ontspannen. Wij willen investeren in parken, speelplekken en groene verbindingen.
- Een buitengebied met perspectief voor (jonge) agrariërs.
- We staan voor een overheid, die open communiceert, duidelijke keuzes maakt en haar inwoners serieus neemt. We zoeken nieuwe manieren om jong en oud bij beleid te betrekken. We willen dat inwoners en leefbaarheidsgroepen vroeg mee kunnen denken over de inrichting van hun wijk, voorzieningen en leefomgeving;
- Bestuurlijke fusie alleen in geleidelijkheid en bij een duidelijke aanleiding, voldoende draagvlak en meerwaarde. Als er verzoeken komen dan wil CDA Wijchen daar serieus naar kijken. Mocht het zover komen dan zien wij een bestuurlijke fusie bij voorkeur met meerdere gemeenten in het Land van Maas en Waal.
- Financiële stabiliteit behouden: ook na 2026 en 2027 willen we een sluitende begroting.

